

DRAG UR FINLANDS EKONOMISKA SITUATION EFTER MOSKVAFREDEN

Av professor HUGO E. PIPPING, Helsingfors

FINLANDS ekonomiska situation under det senaste året har företett blandade drag. Efter ett fredsslut följer naturenligt en reorganisationsperiod, välbehövlig i synnerhet då villkoren ha varit av så genomgripande natur som Moskvafredens. Men Finland har inte förunnats att gripa sig verket an i »fred», utan tvärtom har arbetet försiggått under de mest vanskliga och oroliga yttre förhållanden. Då vidare Finlands närmast föreliggande uppgifter ofta omtalas under rubriken »återuppbyggnadsarbete», är termen uppenbarligen dels för trång, dels missvisande. Den är för trång därför, att många av de föreliggande svårigheterna i fråga om produktionsliv och försörjning mindre ha sammanhang med konsekvenserna av det avslutade kriget med Ryssland än med det pågående storkriget och avspärrningen. Den är missvisande därför, att ett återuppbyggande i ordets strängaste mening kan företagas blott i fråga om bombskadade byggnader eller brända gårdar i gränstrakterna, vilkas förnyelse är en självfallen och utförbar sak. Däremot täcker termen återuppbyggnad knappast strävandena att innanför Finlands nuvarande gränser erövra Karelen åter. Vare sig det gäller att bryta eller dela jord eller att uppföra byggnader för den förflyttade befolkningens räkning, vare sig det gäller att bygga fabriker, kraftverk eller kommunikationsleder i de förlorades ställe, så blir det fråga om åter- och nyinvesteringar av mycket skiftande karaktär och med betingelser, som i varje enskilt fall måste noggrant prövas. Hänsyn måste bl. a. tagas till återstående råvaru- och vattenkrafttillgångar i förhållande till de avträdde. Till alla de nämnda reala problemen komma ytterligare de inte mindre viktiga, de organisatoriska, hänförande sig till folkförflyttningen, till folkförsörjningen, till det växande behovet av statlig ledning samt till finans- och penningväsendet.

Redan folkförflyttningen har ställt väldiga krav. Den omfattar som bekant cirka 440,000 personer, en siffra motsvarande ungefär befolkningen i Västmanlands och Kopparbergs län, vilkas areal

förresten också tämligen nära överensstämmer med de i Karelen förlorade områdenas. Också befolkningens fördelning på stad och land i de avträdda gebiten överensstämmer nära med proportionen i de nämnda svenska länen, i det att stadsbornas antal stiger till mellan 90,000 och 100,000. Trots stora organisatoriska svårigheter lyckades man bringa det därhän, att nära 60 % av den förflyttade befolkningen vid årsskiftet förmådde underhålla sig själv. Av återstoden, som helt eller delvis faller statsmakten till last, räknas omkring 60 % utgöras av barn eller åldringar.

Trots de förhoppningar, som knutits till den mångomtalta snabbkolonisationen, måste emellertid sägas, att det inte är dess förtjänst att arbetskraften så pass hastigt har sugits upp. Snabbkolonisationen motsvarar föga sin benämning. Snabb har reformen inte varit i utförandet. En kolonisation medför den inte heller i önskvärd utsträckning, i det att den i blott alltför hög grad har gått ut på styckning av gamla lägenheter. Enligt tillbudsstående statistik hade vid utgången av april månad blott något över 6,000 kolonisationslägenheter bildats och av dem blott 3,700 egentliga odlingslägenheter. Detta är inte mycket, då man betänker att programmet opererar med en slutsiffra på inalles 40,000 nya lägenheter.

Mycket har talats och skrivits om, hos vem felet till dröjsmålet må stå att söka. Svaret måste bli, att det grundläggande felet ligger i sakens natur. Det har varit en administrativ samt en lantmäteri-, jordbruks- och byggnadsteknisk omöjlighet att nå så snabba resultat som man i sin goda vilja hade förespeglat sig själv. I vilken mån det dessutom kan ha brustit hos ledningen är svårt att säga, men sannolikt ha misstag begåtts både i sak- och personfrågor.

Det är angeläget att framhålla, att felet i varje fall icke synes ha legat hos dem som skola avstå jord. För dem har dröjsmålet och ovissheten representerat en olägenhet. De ha i stor utsträckning varit benägna för snabbare och smidigare lösningar på frivillighetens väg, dels genom direkt försäljning, dels genom anskaffning av s. k. vederlagsjord. Häremot ha emellertid kolonisationsmyndigheterna ridit spärr av fruktan för att få sin stela generalplan rubbad. Emot anskaffningen av vederlagsjord, särskilt på den av den svenskspråkiga befolkningen och dess företrädare föreslagna linjen, har rests ett oresonligt politiskt motstånd, som inte har stått att övervinna.

Huru mycket man än ur vissa synpunkter må beklaga dröjs-

målen och bristen på smidighet i tillämpningen, så är dock en gynnsam konsekvens att anteckna, nämligen att jordbruksproduktionen på de hittills orörda egendomarna har kunnat fortgå ostört, till gagn för det kommande skörderesultatet, varav så mycket kommer att bero.

Uppgiften har ju i korthet varit, att genom intensifiering i bruket och genom ökning av den odlade arealen söka i görligaste mån kompensera förlusten av cirka 11 % av landets åkerareal. Förhoppningarna ha särskilt knutits till den s. k. produktionskampanj, som har inletts på offentligt initiativ. I propagandaväg ha anvisningar utarbetats beträffande vårbrukets anpassning efter de tvingande omständigheterna. I synnerhet har man lagt an på att söka åstadkomma en ökning av de arealer, där potatis och rotfrukter odlas. Till upplysningspropagandan ha anknutits vissa prisgarantier, inte egentligen åsyftande en höjning av priserna, utan främst säkerhet för, att en plötslig förändring av marknadsläget, t. ex. i händelse av ett fredsslut, inte måtte kunna åstadkomma ett katastrofalt prisfall.

Alldeles fåfänga ha inte heller strävandena att öka den odlade arealen varit, ehuru resultaten helt visst låtit vänta på sig. Ökningen av åkerarealen under år 1940 synes inte ha varit mycket större än normalt — mellan 30,000 och 40,000 har — vilket har föranlett regeringen att till riksdagen överlåta en proposition om utsträckt premiering av nyodlingen. Den behövliga intensifieringen av bruket har försvårats av bristen på foder- och gödningsämnen. Förhoppningar knyts dock till ökad användning av A-I-V-fodret och till de reserver, som kunna finnas i jorden tack vare äldre, rika fosfatgivor. Trädan bör också i viss mån kunna utnyttjas.

Årets skörderesultat blir givetvis, förutom av den lantbrukspolitiska ledningen och av de enskilda brukarna, i hög grad beroende av de klimatiska förhållandena. Till dem är intet annat att göra än att vänta och att se och att hoppas på större medhåll än det som naturen behagade skänka i fjol.

Förlusten av odlingsareal var naturligtvis den mest kännbara. Tyvärr är till den ytterligare att lägga inskränkningen av naturtillgångarna i form av förlorade skogar och vattenkraftsresurser samt av realkapital i gestalten av kraftverk, fabriker och kommunikationsmedel.

Skogstillgångarna ha minskats med omkring en tiondedel, den hydroelektriska kraftproduktionen med en femtedel och järnvägs-

nätet likaså med en dryg femtedel. Dessutom har en viktig trafikled förlorats i Saima kanal och flere viktiga hamnar, främst Viborg och Hangö. Cellulosaindustrien har mist en fjärdedel av sin kapacitet. Vissa andra delar av produktionsapparaten ha däremot bevarats bättre, såväl med hänsyn till råvarutillgångarna som med avseende på förädlingsverken. Metallindustriens förluster voro på ett par undantag när (främst Värtsilä) jämförelsevis små. Alldeles särskilt betydelsefullt var att Outokumpu koppargruva inte gick förlorad, ty den intar en nyckelposition både som leverantör av huvudprodukten och som bas för den på kisbränder därifrån byggande järnproduktionen. Kvarnindustriens förluster voro däremot mycket kännbara.

Det har tett sig synnerligen angeläget att återvinna den förlorade industriella kapaciteten, så långt bevarade råvarufyndigheter, kompletterade med eventuellt nyupptagna, kunnat tillåta det. Man må inte vänta alltför snabbt utmognade resultat, men kan dock redan nu peka på några. Mineralprospekteringen är livlig och anses medgiva vissa förhoppningar. En fabrik för tillverkning av konstsilke och konstull befinner sig redan under uppförande i stället för den som gick förlorad i Karelen. Krafttillgångar finnas, speciellt uppe i Uleå älv, och äro delvis redan under utbyggnad. Några kraftverk blevo till all lycka färdiga strax efter fredsslutet, varigenom förlusten av de stora anläggningarna vid Imatra och Rouhiala i viss mån kunde kompenseras. Det fordras blott en liten smula bistånd av naturen i form av rikligare vattentillgång för att tillståndet skall kunna betecknas som drägligt.

Med den industriella investeringsverksamheten konkurrerar emellertid allvarligen bostadsproduktionen. Den »normala» byggnadsverksamheten befinner sig på efterkälken redan med tanke på den under krigsåret ökade familjebildningen. Därtill kommer, att bombskadade hus skola ersättas och att snabbkolonisationens genomförande kräver uppförande av bostads- och ekonomiebyggnader för de 40,000 lägenheterna inom loppet av ett par år. Ytterligare behövas för andra grupper av den förflyttade befolkningen åtskilliga tiotusental bostäder både på landsbygden och i städerna.

Då man erfar, att den »normala» bostadsproduktionen i Finland har uppskattats till cirka 20,000 bostäder per år, inses lätt, att frågan om byggnadsbehovets tillgodoseende ter sig hart när olöslig på kort sikt. Man frestas räkna med vidpass ett decennium, innan man utan en exempellös forcering kan komma till jämvikt.

Även om man ser bort från finansieringssvårigheterna, resa sig allvarliga hinder för en ökning av tempot. Framförallt bereder den knappa tillgången på byggnadsmaterial just nu allvarliga bekymmer. Bristen på betongjärn kan betecknas som katastrofal, och t. o. m. trävarutillgångarna hota att bli otillräckliga. Knappheten skärpes av att den civila förbrukningen inte är den enda.

Möjligheterna att anskaffa behövt byggnadsjärn sammanhånga givetvis intimt med frågan om utrikeshandelsspärren och dess inverkan. Det är fallet, att Finland under de senaste decennierna i vissa avseenden har blivit mera oberoende av importen av färdiga varor, men i dess ställe har landet blivit mera känsligt i fråga om tillförseln av råvaror. Redan antydde, vilken nyckelposition importen av järn- och stålvaror intager. Betydelsefull för produktionens fortgång och i sista hand för sysselsättningsmöjligheterna är också tillförseln av textiltråvaror. Ett avgörande inflytande har tillgången på stenkol, flytande bränsle och smörjolja. Huru vanskligen situationen i dessa avseenden kan gestalta sig, behöver man inte närmare utlägga för svensk publik.

En viss ersättningsproduktion har fått till stånd. Om strävandena att öka den inhemska tillgången på järn och konsttextilprodukter har redan varit tal. Bränsleförsörjningen har till anmärkningsvärd del kunnat tillgodose med ved och träkol. Tillverkningen av sulfitsprit har ansenligt ökats. Substitution har också på andra punkter fått till stånd. Genom övergång till lättare byggnadskonstruktioner med trä och cement ha stora kvantiteter järn kunnat inbesparas. Tygsäckar ha kunnat ersättas med pappersäckar.

Slutligen har inom ramen för handelsfördrag med Tyskland, Sverige och Danmark m. fl. länder en viss råvaruimport kunnat försiggå, så att med hjälp av bottenskrapningar i lagren produktionen likväl någorlunda kunnat hållas i gång. Hemmamarknadsindustriens produktionsindex har sålunda kunnat bibehållas på en någorlunda hög nivå. Tyvärr finns endast en index för produktionsvärdet. Vad den nuvarande indexsiffran på 200 med år 1935 som bas kan betyda med avseende på produktionsvolymen är sålunda inte gott att säga, utan tillgång till detaljerade prisindexsiffror, men resultatet torde i varje händelse kunna betecknas som tillfredsställande efter omständigheterna. Utvecklingen har dock varit ojämn, i det att metall- och byggnadsindustrierna utvisa mycket högre siffror än textilindustrien.

Inom den trånga ramen för handels- och betalningsavtalen konkurrerar importen av råvaror dessutom med införseln av maskiner och transportmedel, viktig också den för utbyggnaden av produktionslivet, samt framförallt med anskaffningen av livsmedel och andra konsumtionsvaror, vilkas andel i importen under år 1940 tyngde mera än vanligt i importlistan.

Importen har kringkurits dels av den europeiska varubristen, dels av de sviktande exportmöjligheterna. Finland har i likhet med Sverige förlorat sina viktigaste exportmarknader efter den 9 april 1940. Genom de nämnda handelsavtalen har dock med Tyskland ingåtts överenskommelse om en totalhandel på 7 miljarder mark, med Sverige om ett handelsutbyte på 750 miljoner mark till utgången av oktober och med Danmark på 160 miljoner mark under förra halvåret 1941. Handelsavtalen ha räddat träförädlingsindustrien från katastrof. Trots att till produktionen för export kunnat fogas ytterligare tillverkningen av cellulosafoder ligger träförädlingsindustriens produktionsvolym så lågt som vid 50 % av 1935 års siffra. För utrikeshandeln har förbindelsen genom »andningshållet» Petsamo självfallet varit av stor betydelse. Tekniska svårigheter och höga kostnader ha dock kringkurit de nordliga transportmöjligheterna, i synnerhet under den sista tiden. Även på Östersjön kommer transportproblemet att gestalta sig vanskligt under den korta isfria säsongen, närmast på grund av tonnagebrist.

I den ekonomiska politiken spelar i våra dagar sysselsättnings-synpunkten en viktig roll. Om man frånser rubbningarna i den förflyttade befolkningens effektiva inpassning i produktionsmaskineriet, så har sysselsättningen kunnat hållas uppe i anmärkningsvärd grad genom omplaceringar till hyggesarbeten och i arbeten för försvaret. Siffrorna för arbetslösheten äro även för Finlands förhållanden låga; t. o. m. har det yppat sig brist på arbetskraft inom byggnadsfacket. Inom textilbranschen befaras däremot en kommande arbetslöshet, om inte råvaruproblemet får en bättre lösning.

De reala ekonomiska faktorerna: produktion, sysselsättning, handelsutbyte ha sålunda gestaltat sig så gynnsamt som under förhandenvarande omständigheter överhuvud är möjligt. Att försörjningsläget under det senast förflutna året starkt har försämrats kan däremot inte fördöljas. Minskad odlingsareal, svag skörd, försvårad tillförsel, alla dessa faktorer tillsammans ha gjort ransonerna både knappa och osäkra. Senast vid månadsskiftet maj—

juni minskades brödransonerna betänkligt. Innevarande års växt får en avgörande betydelse för den kommande försörjningsutvecklingen.

Ett vidlyftigt och allvarligt kapitel för sig bildas av de frågor, som knyta sig till finanserna, beskattningen, kreditförhållandena och penningvärdet. Finansministern har nyligen gett en resumé, som öppnar hissnande perspektiv. Det kan vara skäl att börja med denna hans framställning, emedan det ju till stor del är via rubbningen i det statsfinansiella läget, som hotet mot penningvärdet rycker an.

Staten har genom fredsslutet förlorat egendom till ett värde av 5 till 6 miljarder mark jämte inkomsterna av den. Dess skadeståndsförpliktelser till enskilda och till sammanslutningar utgöra omkring 15 miljarder mark — ansökningarna stego till mera än det dubbla beloppet — och då förmögenhetsöverlåtelseskatten beräknas inbringa omkring 9 miljarder, skola återstående 6 miljarder tagas ur statens kassa. Härtill komma ytterligare bl. a. följande utbetalningar: ersättning för egendom, som räddats över till Finland, men som återkrävts av Ryssland (258 miljoner), skadestånd för förstörelse vid östgränsen (390 miljoner), kompensationer till befolkning som har flyttats från de mest utsatta gränsocknarna (cirka 300 miljoner), underhåll av utflyttade karelare och hangöbor (1,125 miljoner hittills), underhåll av anhöriga till inkallade (750 miljoner) samt av invalider och stupades anhöriga (113 miljoner). Härtill komma de egentliga krigskostnaderna, underhållet av den förstärkta försvarsberedskapen och utgifterna för befästningar. Ytterligare har staten nödgats göra investeringar i kommunikationsnätet, i ersättningsindustrier och i varulager samt bekosta hela kristidsadministrationen. Det är en ringa tröst att staten har undsluppit arbetslöshetsutgifter, då man vet att många inkomstkällor samtidigt ha sinat; bl. a. ha tullinkomsterna beräknats nedgå till 1 miljard mark från cirka 1,8 i fredstid, vilket har föranlett en proposition om tullarnas höjning över hela linjen med 50 %. Andra inkomster har man faktiskt lyckats öka, bland dem avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten, av tobaks-, tändsticks-, sötsaks- och läskdrycksacciserna samt inkomsterna av statens monopolbolag för alkoholhaltiga drycker. Ökningen på dessa punkter blir dock icke större än sammanlagt cirka 1,6 miljarder mark eller en knapp fördubbling sedan år 1937 och betyder sålunda rätt litet i den nuvarande miljardrullningen. Konjunkturskatt har uppburits redan för 1939 års merinkomster.

Den bästa av de nya källorna visar sig omsättningsskatten vara; den beräknas inbringa 1,5 miljarder mark.

Resultatet av denna disproportion mellan utgifter och inkomster har visat sig i statsverkets tilltagande skuldsättning. Finlands statsskuld var vid utgången av år 1938 endast 3,2 miljarder mark, vid slutet av år 1939 knappa 6 miljarder, vid slutet av 1940 hela 17 miljarder och är för närvarande (juni 1941) 18,5 miljarder. Tyvärr stannar det inte därvid. Finansministern räknar med en stegring till 22 à 23 miljarder före årets slut, vartill kommer skadeståndsbetalningarna, dock med frånräknande av den stadgade förmögenhetsöverlåtelseskatten, så att finansministern stannar vid en slutsumma för statsskulden om några år på cirka 30 miljarder mark. Om man ytterligare för säkerhets skull en smula höjer denna siffra kommer man lätt till talet 1,000 mark per innevånare.

En ytterligare olägenhet är, att en stor del av statsskulden fortfarande är svävande. Under kriget var ingen emittering möjlig. Ett lån på 1 miljard mark tecknades snabbt i våras, men det nya miljardlånet ser ut att av flere anledningar gå sämre, bl. a. därför att uppbörden av förmögenhetsöverlåtelseskatten just har vidtagit. Statens växelkredit torde uppgå till ungefär 6,5 miljarder. Till den korta skulden höra också skattebevis och skuldförbindelser till leverantörer.

Anspråken på kort kredit ha i mycket stor utsträckning riktat sig mot Finlands Bank, där växellånen uppgå till i det närmaste 4 miljarder mark. Denna kredit har inte kunnat åstadkommas annat än genom en ändring av bestämmelserna angående sedelutgivningen, genomförda redan i december 1939. Den utelöpande sedelstocken har ökats från cirka 2 miljarder i slutet av år 1938 till 5 1/2 miljard vid utgången av år 1940; sedan dess har siffran ytterligare ökats.

Betalningsförhållandet till utlandet har naturligtvis ansträngts av bristerna i betalningsbalansen. Guldkassan har nedgått och de utländska tillgodohavandena reducerats, men samtidigt har Finland fått både gåvor och krediter, som det än så länge är svårt att överblicka. Det behöver knappast nämnas, att utrikeshandeln sedan länge är strängt reglementerad.

I den rådande situationen — bristande balans i statsbudgeten, ökade betalningsmedel, varuknapphet, stegrade pris på importvaror — har prinsnivån inte kunnat undgå att influeras. Det kan dock inte sägas, att statsledningen i Finland skulle ha förlorat

greppet om prisnivån. Den har i det hela följt samma handlingslinjer som andra stater, bland dem Sverige. Vid varuknapphet är ransoneringen inte blott ett socialpolitiskt, utan också ett prispolitiskt medel. Den har i Finland utsträckts att omfatta allt flere varor, främst livsmedel, men även textil- och lädervaror, som satts på kort, varjämte flere viktiga råvaror ha lagts under beslag och distribueras via folkförsörjningsministeriet efter prövning.

Parallellt med ransoneringen har införts en priskontroll, i hudsak efter svenskt mönster, senast kompletterad med en hyresreglementering. Priskontrollen, lagd efter det svenska systemet, har givetvis inte kunnat avvärja den prisstegring, som förorsakats av importprisens stegring, men även av andra stegrade omkostnader, bl. a. lönestegringar. Det har inte kunnat hjälpas, att omsättningsskatten framkallade en tydlig höjning av priskurvan och att även tullförhöjningarna komma att göra sig förmärkta. Prisstegringen företer i det hela samma drag som i Sverige, ehuru något accentuerade. Med 1938 som bas (= 100) hade i februari partiprisindexen i Finland stigit till 164 och i Sverige till 148. Motsvarande tal för konsumtionsprisindexen räknat från augusti 1939 voro 136 i Finland och 130 i Sverige. Levnadskostnadsindexen — den enda som regelbundet publiceras — visar från tiden augusti 1938/juli 1939 en stegring till 139 i april 1941. Den s. k. ransoneringsindexen, som tar hänsyn till begränsningarna i konsumtionen, visar vid samma tid siffran 123. Sanningsvärdet av sådana omräknade indexserier är emellertid tvivelaktigt, emedan den begränsade tillgången på vissa centrala födoämnen driver konsumtionen att söka sig till dyrare och därtill ofta mindre närande varor.

Det är klart, att ju längre tiden framskrider och ju mera förhöjningarna få slå igenom hela prissystemet, desto svårare blir en återgång. En deflationspolitik torde knappast någon stat i världen längre våga sig på. Vilka importprisen i framtiden skola bli, är högst osäkert. Utlandsprisen skola kanske alls inte sjunka. Transportkostnaderna komma sannolikt på grund av tonnagesförlusterna länge att hålla sig höga. Huru de internationella valutornas relationer skola gestalta sig är vanskligare än någonsin att förutspå, då tendenserna till förändringar dölja sig bakom reglementeringarna och clearingavtalen. I varje händelse torde man kunna vänta sig, att Finland och de flesta andra länder skola gå ut ur kriget med prissystem, vilket har alldeles andra vikter än de nuvarande och följaktligen för många människor — alldeles

oavsett indexseriernas yttre form och deras tolkning — kommer att te sig som ett bestående försämrat penningvärde. Överraskande nog tycktes Finland, trots de speciella svårigheter detta land råkade ut för genom sitt eget krig och dess följdverkningar, härutinnan inte vara sämre ställt än andra länder. Finlands penning- och finansväsen är inte värre därän, än att det inom rimlig tid borde kunna återvinna sin stabilitet, om blott de yttre förhållandena i världen giva en smula andrum.

För att ännu en gång återgå till de reala resurserna, må tillfogas, att de på lång sikt sett inte förete ett tröstlöst perspektiv; tvärtom. En nyodling som bringar upp landets jordbruk till dess förra nivå ter sig som en jämförelsevis lätt realiserad sak; man behöver blott hålla det högsta tempot från 1930-talet för att under 6 till 7 år ha återvunnit de förlorade arealerna. En vidsträckt marginal för ökningen av intensiteten finns i de mera efterblivna delarna av landet, om blott tillförseln av nödiga hjälpmedel blir normal. Skogsbeståndet är visserligen decimerat och får väl ytterligare maka åt sig för odlingsjorden, men är dock tillräckligt för en export, som åter en gång skall kunna bära upp en välståndshöjning. De ovissa faktorer, som en kommande fredstids handelspolitiska strävanden innebära, skola, räknar man, kompenseras av en ofrånkomlig varuhunger. Oanvända resurser finnas såväl i fråga om kraft- som mineraltillgångar, på vilka uppmärksamheten i hittills okänd grad ha riktat sig. Folkstocken har decimerats genom kriget, men gränsdragningen beröfvade landet knappt en enda individ. Arbetshågen präglas av en sammanbiten energi, som inger den största respekt. Den optimism, som ligger bakom det sega allvaret, är långt ifrån lättsinnets, utan skall blott hjälpa Finland att gå igenom de svåra år som ännu stunda, tills det på allvar ljusnar i världen.

Juni 1941.

Intresserade hänvisas bl. a. till följande på svenska tillgänglig litteratur:

Br. Suviranta: Krigsförluster och ersättningsproblem i Finland (Suppl. till Svenska Handelsbankens Index, Sthlm mars 1941); C. A. J. Gadolin: Synpunkter på skadeersättningsproblemet (Ekonomiska Samfundets Tidskrift, ny serie, hft 48, Hfors 1940); E. H. Kranck: Ekonomiskt-geografiska synpunkter på landavträdelserna 1940 (Ibidem, hft 49, Hfors 1940); C. E. Knoellinger: Prisstegringstendenserna och deras behärskande (Ibidem, hft 50, Hfors 1941); N. Westermarek: Lantbrukets produktionskampanj och dess genomförande (Ibidem, hft 51, Hfors 1941); Erik Törnqvist: Om prisreglementeringen i Finland (Ibidem, hft 52, Hfors 1941); Hugo E. Pipping: Ekonomiska anpassningsproblem i Finland (Nationaløkonomisk Tidsskrift, årg. 78, Khvn 1940); Kurt Antell: Kolonisationsproblemet och svenskbygderna (Hfors 1940).